

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan asettaminen vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleja varten

Kh 12.03.2025 § 45
195/00.00.00.00/2024

Valmistelija

toimistos sihteeri Marika Gardner, puh. 040 150 5204

Alue- ja kuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 13.4.2025 ja ennakkoäänestys kotimaassa 2.-8.4.2025.

Kunnanhallituksen on vaalilain 15 §:n mukaan hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava:

- kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme; sekä
- laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Toholammilla äänestysalueina ovat Kirkonkylän äänestysalue 001 ja Sykärisen äänestysalue 002.

Kuntavaaleihin asetetut vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat toimivat samalla myös aluevaalien vaalilautakuntina ja vaalitoimikuntina. Vaalilautakuntia ja vaalitoimikuntia ei siis aseteta erikseen kuntavaaleja ja erikseen aluevaaleja varten.

Vaalilautakunta ja vaalitoimikunta ovat päätösvaltaisia kolmijäsenisinä. Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Kummankaan vaalin ehdokas ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Keskusvaalilautakunnan jäseniä tai varajäseniä ei tule valita vaalilautakuntiin eikä vaalitoimikuntaan.

Kummankaan vaalin ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei voi olla vaalitoimikunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Puolisoilla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyssä parisuhteessa eläviä henkilöitä. Jos vaalitoimikunnan jäsen ja ehdokas ovat samassa kunnassa, hyvinvointialueella tai vaalipiirissä, jäsen tulee ei-kelpoiseksi vaalitoimikuntaan. Oma sekä edellä mainitun sukulaisen ehdokkuus missä tahansa kunnassa aiheuttaa sen, että henkilö ei ole vaalikelpoinen vaalitoimikuntaan.

Vaalikelpoisuus vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan määräytyy muutoin sen mukaan kuin kuntalaissa säädetään vaalikelpoisuudesta lautakuntaan ja toimikuntaan (71 ja 74 §). Sama henkilö voi toimia sekä vaalilautakunnassa että vaalitoimikunnassa, koska tehtäviä ei hoideta samanaikaisesti, kunhan henkilö on vaalikelpoinen molempiin toimielimiin.

Puolueen tai valitsijayhdistyksen vaaliasiamiehellä ei ole estettä toimia vaalilautakunnassa tai vaalitoimikunnassa.

Jäsenet ja varajäsenet on valittava vaalikelpoisista kunnan asukkaista siten,

heidän tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa asianomaisessa vaalipiirissä edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puolerekisteriin merkittyjä puolueita. Kuntavaaleissa jäsenten ja varajäsenten tulee kuitenkin edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä.

Vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Myös tasa-arvolain soveltamisessa tarkastelu tehdään siten, että sekä jäsenissä että varajäsenissä on oltava naisia ja miehiä kumpiakin vähintään 40 %.

Hallintolain esteellisyysäännöksiä ei sovelleta vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi valittu voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: Vaalilautakunnan jäsenenä oleva ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei voi toimia vaaliavustajana eikä äänestäjän itsensä valitsemana avustajana (vaalilain 73 §).

Kaikkien vaaliviranomaisten toimintaa ohjaa kuitenkin vaalilain 9 a §:n yleissäännös, joka velvoittaa puolueettomaan toimintaan.

Sekä kirkonkylän että Sykäräisen vaalilautakunnalla on käytössään vaalipäivänä sähköinen vaaliluettelo, jonka käyttöön on ollut koulutettuna vähintään 2 - 3 jäsentä/ varajäsentä.

Kaikilta puolueilta on pyydetty esitykset jäseniksi ja varajäseniksi. Kaikilta vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäseniltä ja varajäseniltä on pitänyt pyytää suostumus tehtävään ja heidän on oltava käytettävissä tehtävään vaalien ajankohtana. Ennen esityslistan kokoamista ainoastaan Keskustapuolueelta on tullut esitys jäseniksi ja varajäseniksi vaalitoimielimiin.

Kunnanhallituksen on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien nimet ja yhteystiedot.

Oikeusministeriön ja kuntaliiton kirjeet alue- ja kuntavaalien järjestämisestä ovat esityslistan oheismateriaaleina.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Hillukkala Jukka
Päätösehdotus	Kunnanhallitus - valitsee jäsenet ja varajäsenet Kirkonkylän ja Sykäräisen vaalilautakuntiin sekä yhteen vaalitoimikuntaan sekä - valitsee puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat molempiin vaalilautakuntiin sekä yhteen vaalitoimikuntaan.
Päätös	<p>Kirkonkylän vaalilautakunta: Jäsenet: Ahti Harju (pj.) Kimmo Virkkala (vpj.) Auli Ahonen Kati Rahkola Maija Hjelmeroos</p> <p>Varajäsenet: 1. Matti Potila 2. Janne Linnarinne 3. Katja Rimpioja 4. Minna Lankinen 5. Tytti Lätti</p> <p>Sykäräisen vaalilautakunta: Jäsenet: Tuija Luoma (pj.) Piia Rautiainen (vpj.) Päivi Luolamäki Teijo Peltokangas Hannu Ali-Haapala</p> <p>Varajäsenet 1. Mikko Nylander 2. Joonas Tuikkanen 3. Minna Ali-Haapala 4. Tarja Kiviniemi</p> <p>Vaalitoimikunta Jäsenet: Pirkko Hautala (pj.) Eila K. Peltokangas (vpj.) Toni Mäki-Asiala</p> <p>Varajäsenet: 1. Sari Pajakoski 2. Henna Latomaa 3. Hannu Kivelä</p> <p>Kokouksessa pidettiin tämän asiakohdan käsittelyn aikana tauko klo 11.24 - 11.46.</p>